

УКРАЇНА

(19) UA (11) 35867 (13) U

(51) МПК (2006)

G09B 19/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту(54) СПОСІБ НАВЧАННЯ ОСНОВАМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ
ПАЛЬШИНОЇ Г.С.

1

2

(21) u200805015

(22) 18.04.2008

(24) 10.10.2008

(46) 10.10.2008, Бюл.№ 19, 2008 р.

(72) ПАЛЬШИНА ГАННА СЕРГІЇВНА, UA

(73) ПАЛЬШИНА ГАННА СЕРГІЇВНА, UA

(57) Спосіб навчання основам бухгалтерського обліку та податкового обліку, який характеризується тим, що студенти створюють віртуальне підприємство шляхом формування бази даних в комп'ютері, використовуючи встановлене програмне забезпечення; проводять закупівлю необхідних основних фондів, нематеріальних активів та обо-

ротних засобів, фіксуючи відповідні витрати в полях бази даних; вводять інформацію про найм штату працівників з нарахуванням заробітної платні і фіксуванням необхідних витрат у відповідному розділі бази даних; фіксують підписання договорів на виконання послуг, які мають різні умови виконання і оплати; проводять оплату із визначенням дебіторської заборгованості за тим договором, за яким оплата не надійшла на поточний рахунок за виконані послуги; визначають показники балансу підприємства за звітний період та заповнюють бланки бухгалтерської та податкової звітності.

Корисна модель відноситься до галузі освіти, а саме до імітаційних ігор, які розвивають основні навички бухгалтерського обліку та податкового обліку.

З розвитком ринкових економічних відносин збільшився попит на спеціалістів з бухгалтерського та податкового обліку. Класичні методики викладання цих дисциплін є дещо застарілими і не завжди забезпечують достатній рівень практичних навичок у студентів, що вивчають бухгалтерський та податковий облік.

В останні роки широкого розповсюдження набули ділові ігри, які імітують основи ринкової економіки, наприклад, "Монополія", "Менеджер" та ін. Однак, ці ігри є дещо спрощеним варіантом реальних ринкових відносин, не враховують реалії ринку і є лише розважальним засобом, не даючи практичних навичок (див., наприклад, опис до патенту України на корисну модель №3668, м. кл. A63F3/00, опубл. 15.12.2004).

Також, було запропоновано ряд способів навчання основам бухгалтерського обліку, які включають застосування різноманітних комп'ютеризованих методик (див., наприклад, заявки WO2005/004090 та WO2007/013856), але дані методики не дозволяють студентам зрозуміти нюанси бухгалтерського обліку та здобути практичні навички прикладного застосування одержаних

знань без застосування спеціалізованого обладнання та програмного забезпечення.

Тому в основу корисної моделі було поставлено задачу створити практичну методику навчання основам бухгалтерського обліку та податкового обліку придатну, наприклад, для практичного засвоєння навичок бухгалтерського обліку та податкового обліку.

Поставлена задача вирішується за рахунок розробки способу навчання основам бухгалтерського обліку та податкового обліку, в якому

а) студенти створюють віртуальне підприємство шляхом формування бази даних в комп'ютері використовуючи встановлене програмне забезпечення;

б) проводять закупівлю необхідних основних фондів, нематеріальних активів та оборотних засобів фіксуючи відповідні витрати в полях бази даних;

в) вводять інформацію про найм штату працівників з нарахуванням заробітної платні і фіксуванням необхідних витрат у відповідному розділі бази даних;

г) фіксують підписання договорів на виконання послуг, які мають різні умови виконання і оплати;

д) проводять оплату із визначенням дебіторської заборгованості за тим договором, за яким оплата не надійшла на поточний рахунок за виконані послуги;

(13) U

(11) 35867

(19) UA

е) визначають показники балансу підприємства за звітний період та заповнюють бланки бухгалтерської та податкової звітності.

Запропонований спосіб здійснюється із залученням стандартного комп'ютерного обладнання та встановленого на ньому програмного забезпечення. Студенти самостійно формують бази даних по створюваному підприємству і вводять необхідну інформацію пов'язану із функціонуванням підприємства, тобто, по витратам та прибутку. При цьому студенти самостійно виводять дані кінцевих показників балансу підприємства за звітний період та заповнюють бланки бухгалтерської та податкової звітності.

В процесі виконання способу навчання створюється картина роботи підприємства, а також відповідальність за правильне визначення фінансових результатів кожним студентом.

При визначенні фінансового прибутку (збитку) і податкового прибутку (збитку) студенти можуть побачити різницю між цими показниками і причини її виникнення, тобто у зв'язку з тим, що кожна господарська операція у фінансовому і податковому обліку відображаються по різному, то відповідно фінансовий результат теж буде різним.

Оскільки, ділова гра також розрахована на повторення раніше вивченого матеріалу, то в ході її виконання визначається рівень засвоєння знань з бухгалтерського та податкового обліку студентами, які розділи засвоєні краще, які не зовсім, і є можливість вивчити незасвоєний матеріал.

Для створення цілісної картини бухгалтерського обліку, передбачено створення підприємства, яке виконує, наприклад, рекламні послуги, але цю ділову гру можна розвивати по різних напрямках діяльності підприємства (торгівля, виробництво та ін.), оскільки в теперішній час більшість підприємств займаються різними видами діяльності одночасно (крім тих підприємств, які займаються виключними видами діяльності).

Оскільки, ця ділова гра відображає діючі нормативні акти з питань ведення бухгалтерського та податкового обліку станом на 01.04.2008 року, то при внесенні змін в ці нормативні акти, вона підлягає зміні та перерахуванню.

Далі приводиться сценарій здійснення способу винаходу із описом стадій його здійснення.

В ході ділової гри студенти створюють віртуальне підприємство, наприклад, ТОВ «Альфа», яке має двох засновників: Петренко Ярослав Іванович - директор підприємства (зарплатня 3500 грн.) і Красін Віктор Степанович - замісник директора підприємства (зарплатня 3000 грн.).

Формується статутний капітал, розмір якого згідно діючого законодавства становить 100 мінімальних заробітних плат і з 01.04.08 року становить 52500 грн.

Засновники вносять до каси підприємства внески до статутного капіталу: Петренко Я.І. - 30000 грн. і Красін В.С. - 22500 грн. Внески здаються на поточний рахунок підприємства.

Сплачуються витрати по реєстрації підприємства в розмірі 1500 грн. та по оренді приміщення в сумі 1860 грн.

Набираються працівники підприємства:

- Головний бухгалтер - Мудра Лідія Романівна - зарплата 2000 грн.

- Водій - Корнієнко Сергій Павлович - зарплата - 1500 грн.

- Касир - Ткаченко Ірина Іванівна - зарплата 1300 грн.

- Менеджер по рекламі - Дернова Інна Володимирівна - зарплата -1800 грн.

- Спеціаліст по рекламі - Таран Богдан Миколайович - зарплата - 1200 грн.

Підприємство здійснює капітальні закупки, тобто, матеріальні цінності, які потрібні для діяльності підприємства, а саме: купує автомобіль «Славуґа», вартість якого становить 22560 грн., офісне обладнання - 10200 грн., комп'ютер «ASUS» - 4800 грн., програму 1 С Бухгалтерія - 8400 грн. Усі ці матеріальні цінності оприбутковуються, відображаються податки згідно діючого законодавства.

В ході створення підприємства йде звернення до студентів на яких рахунках обліковуються вищевказані матеріальні цінності, тобто студенти залучені до повторення раніше пройденого матеріалу і вони самі визначають яким чином здійснюється облік матеріальних цінностей.

Оскільки в ході капітальних закупок витрачені усі кошти засновників, вноситься додатковий капітал одним з власників Петренко Я.І. в касу в розмірі 15000 грн. і ці кошти здаються на поточний рахунок підприємства.

Далі підприємством закуповуються матеріали в сумі 9600 грн., паливо для автомобіля - 3600 грн., канцтовари - 1200 грн. Усі ці матеріальні цінності оприбутковуються, відображаються податки згідно діючого законодавства.

Підприємство займається рекламною діяльністю і починає працювати. Укладаються угоди на виконання рекламних послуг:

- з ПП «Мрія» - на суму - 36150 грн. на виготовлення різної рекламної продукції;

- з ДП «Авангард» - на суму 60250 грн. на рекламування товарів підприємства;

- з ТОВ «Лілія» - на суму - 48200 грн. на рекламування продукції підприємства.

З метою різних методик обчислення доходу, укладаються різні угоди і в плані виконання рекламних послуг, і в плані розрахунків для розширеного відтворення діяльності підприємства.

На поточний рахунок надходить попередня оплата від ПП «Мрія» в сумі 36150 грн. від ДП «Авангард» в розмірі 50% - 30125 грн. Ця попередня оплата відображається на рахунках бухгалтерського обліку, нараховуються зобов'язання згідно норм діючого законодавства.

Підприємством сплачуються послуги з друкування рекламних матеріалів поліграф комбінату «Друк» в сумі 6146 грн. і відповідно відображаються в бухгалтерському обліку.

Відображаються Акти виконаних робіт ПП «Мрія» на суму 36150 грн., ДП «Авангард» - 60250 грн., та ТОВ «Лілія» - 24100 грн. на рахунках бухгалтерського обліку, відображаються доходи підприємства за квітень 2008 року.

На поточний рахунок надходить оплата в розмірі 50% від ДП «Авангард» (друга половина, на

основі Акту виконаних послуг) в сумі 30125 грн. і відповідно відображається на рахунках бухгалтерського обліку.

Нараховуються зобов'язання по податку на додану вартість та податку з реклами за квітень 2008 року і відповідно відображаються на рахунках бухгалтерського обліку.

Списуються витрати підприємства за квітень 2008 року: по реєстрації підприємства в сумі 1250 грн., по оренді приміщення - 1550 грн., витрати по матеріалам - 3750 грн., витрати по використанню палива для автомобіля - 1532 грн., канцтовари - 200 грн. і відповідно відображаються на рахунках бухгалтерського обліку.

Відображається податкове зобов'язання з ПДВ за квітень в сумі 20000 грн.,

списується податковий кредит з ПДВ за квітень - 11080 грн. і відповідно відображаються на рахунках бухгалтерського обліку.

Нараховується заробітна плата за квітень усім працівникам підприємства в сумі 14300 грн. і відповідно відображається на рахунках бухгалтерського обліку.

Нараховується вирахування із заробітної плати за квітень згідно норм діючого законодавства: до Пенсійного фонду України в сумі 286 грн., до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності - 143 грн., до Фонду соціального страхування на випадок безробіття - 73 грн., податок з доходів фізичних осіб - 2071 грн., всього - 2573 грн., вираховується сума до сплати - 11727 грн. і відповідно відображаються на рахунках бухгалтерського обліку.

Нараховуються обов'язкові нарахування на заробітну плату за квітень згідно норм діючого законодавства: до Пенсійного фонду України в сумі 3752 + 996 грн., до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності - 170 + 45 грн., до Фонду соціального страхування на випадок безробіття - 143 + 39 грн. і відповідно відображаються на рахунках бухгалтерського обліку.

Нараховується комунальний податок за квітень в сумі 3 + 9 грн. і відповідно відображається на рахунках бухгалтерського обліку.

Далі студенти підраховують обороти по рахунках бухгалтерського обліку і складають оборотний баланс за квітень 2008 року.

Складається журнал господарських операцій за травень 2008 року: нараховується амортизація

по 2 групі основних фондів в сумі 2980 грн., по 4 групі основних фондів - 600 грн., по нематеріальним активам - 1750 грн., сплачуємо і відображаємо в обліку вартість виконаних ремонтних робіт ПП «Омега» - 4920 грн. Відображаємо податковий кредит - 820 грн. Списуємо витрати і студенти самостійно визначають доходи і витрати підприємства - фінансові результати за квітень і травень 2008 року і відповідно відображають на рахунках бухгалтерського обліку. Розраховується прибуток до оподаткування, податок на прибуток, прибуток за квітень, травень 2008 року - 13367 грн. та відображається чистий прибуток в сумі - 40100 грн. Всі господарські операції відображаються на рахунках бухгалтерського обліку.

Студенти складають оборотний баланс підприємства за квітень, травень 2008 року наростаючим підсумком.

На основі складеного оборотного балансу підприємства за квітень, травень 2008 року складаються форми фінансової звітності:

Далі переходимо до податкового обліку: відображаємо валові доходи в сумі 100000 грн., розраховуємо приріст товарно-матеріальних цінностей - 5784 грн., відображаємо валові витрати - 46703 грн. та амортизаційні відрахування - 5330 грн. і на їх основі складаємо форми податкової звітності:

Податкова декларація з податку на додану вартість та Декларація податку на прибуток підприємства за квітень, травень 2008 року.

Порівнюємо прибуток бухгалтерського обліку, який складає в сумі 53467 грн. та прибуток податкового обліку - 53751 грн.

Таким чином, студентами самостійно відтворюється картина діяльності підприємства від початку його діяльності, з «0», до складання фінансової (бухгалтерської) та податкової звітності.

На практиці відображаються два види обліку: бухгалтерський та податковий та визначаються причини існування різниці між ними.

Запропонований спосіб навчання надає можливість на практиці повторити та краще засвоїти весь раніше пройдений матеріал з бухгалтерського та податкового обліку, навчитись визначати результати діяльності підприємства самостійно, в незалежності від рівня механізації облікових робіт підприємства (або їх відсутності) та сприйняти бухгалтерський та податковий облік як цілісну систему облікової діяльності.